

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

400. Meddelelse. 28. August 1947.

*A. Forsøgsresultater.***Saatidsforsøg med Rug og Hvede 1940—1945.**

Ved Statens Forsøgsstationer er der i Aarene 1940—1945 gennemført en Række Saatidsforsøg med Rug og Hvede for at undersøge Betydningen af rettidig Saaning af Vintersæden og Muligheden for at modvirke Udbyttenedgangen ved sildig Saaning ved at give et Tilskud af 100 kg Kvælstofgødning pr. ha om Efteraaret samtidig med Saaningen; iøvrigt er der gødet med 2—300 kg Salpeter pr. ha. Forsøgene med Rug er udført ved 6 Forsøgsstationer i alle 6 Aar, men mislykkedes enkelte Steder i 1942 paa Grund af Vinterskade. Forsøgene med Hvede blev anlagt paa 7 Forsøgssteder, men blev alle Steder ødelagt af Frost i 1942. Ved en enkelt Station blev Forsøgene ødelagt af samme Aarsag i 1940 og 1941, medens 2 Stationer af forskellige Aarsager kun har gennemført enkelte Forsøg.

a. Forsøg med Rug.

De prøvede Saatider var ca. 25. August, 10. September, 25. September, 10. Oktober og 25. Oktober. Den første Saatid er i enkelte Forsøg blevet forsinket et Par Dage, medens de øvrige Saatider næsten i alle Forsøg er faldet paa den fastsatte Dato. Rugsorten har i Regelen været Pelkus, ved en enkelt Station Svaløf Staalrug.

Høstudbyttet har været følgende pr. ha i Gennemsnit for alle Forsøgssteder:

	Saadato	25. Aug.	10. Sept.	25. Sept.	10. Okt.	25. Okt.
1940—45 hkg Kærne	26.0	26.6	24.4	21.8	19.6
1940—45 Forholdstal, Kærne	100	102	94	84	75	
1940—42 do.	do.	100	103	93	79	72
1943—45 do.	do.	100	102	94	88	78
1940—45 do.	Halm	100	100	86	75	70

Kærneudbyttet har været højest ved Saaning den 10. September, 1. Saatid har givet ca. 2 pCt. lavere Udbytte i Gennemsnit, men i nogle Tilfælde har den givet mest, og 3.—5. Saatid ca. 8, 18 og 27 pCt. lavere Udbytte.

De 3 første Forsøgsaar havde meget strenge Frostvintre, der medførte lave Udbyttetal i de fleste Forsøg. Men Forholdstallene viser, at dette ikke har ændret Forholdet mellem Udbyttet af de 3 første Saatider, medens Udbyttet ved de to sildige Saaninger efter de strenge Vintre har været forholdsvis lavere end efter de 3 sidste mere normale Vintre.

Halmudbyttet har været stærkere paavirket af sen Saaning end Kærneudbyttet med en Nedgang for de 3 sidste Saatider i Forhold til 1. Saatid paa 14, 25 og 30 pCt.

Efteraarsgødskningen med 100 kg Salpeter pr. ha har givet følgende Resultat i Forholdstal for Kærneudbyttet:

	1. Saatid	2. Saatid	3. Saatid	4. Saatid	5. Saatid
100 kg Salpeter Efteraar ...	100	101	92	81	72
Ingen Gødn. Efteraar.....	100	102	94	84	75

Tilførslen af Kvælstofgødning om Efteraaret har saaledes ikke formaaet at modvirke Udbyttenedgangen ved den sildige Saaning.

b. Forsøg med Hvede.

I Hvedeforsøgene er prøvet 4 Saatider: 15. September, 30. September, 15. Oktober og 30. Oktober. I disse Datoer har der dog i nogle Forsøg været nogen Forskydning paa Grund af uheldigt Saavejr, og i enkelte Tilfælde har det ikke været muligt at gennemføre sidste Saaning.

Der er i Forsøgene i Regelen benyttet Svaløf Skandia-Hvede II eller Pajbjerg Kongehvede II.

Resultaterne af Forsøgene har været følgende:

	Saadato: 15. Sept. 30. Sept. 15. Okt. 30. Okt.			
1940—45 hkg Kærne pr. ha....	37.4	35.4	33.1	28.0
1940—45 Forholdstal, Kærne...	100	95	89	75
1940—41 do. ...	100	91	82	68
1943—45 do. do. ...	100	97	92	79
1940—45 do. Halm...	100	91	83	70

1. Saatid har givet det højeste Udbytte, og i Gennemsnit af alle Forsøg giver de tre senere Saatider 5, 11 og 25 pCt. lavere Udbytte. Kun undtagelsesvis har 2. Saatid givet mere end 1. Rækkefølgen af Udbyttet er den samme baade efter kolde og efter normale Vintre, men Hveden klarer sig daarlignere gennem en streng Vinter ved sildig Saaning end ved rettidig Saaning, hvilket fremgaar ved Sammenligning af Tallene for de to Aar 1940 og -41, der havde haard Frost, med Tallene for Aarene 1943—45, der havde mere normal Vintertemperatur.

Halmudbyttet er ligesom for Rugen faldet stærkere ved sildig Saaning end Kærneudbyttet. Mindreudbyttet ved de tre sildige Saatider har været henholdsvis 9, 17 og 30 pCt.

Forsøget paa at ophæve Udbyttenedgangen ved sildig Saaning ved at give Kvælstofgødning om Efteraaret har givet følgende Resultat:

	1. Saatid	2. Saatid	3. Saatid	4. Saatid
100 kg Salpeter, Efteraar....	100	95	90	77
Ingen Gødning, Efteraar....	100	95	89	75

Kvælstofgødskning om Efteraaret har heller ikke i Hveden haft den tilsigtede Virkning.

Bilag til 400. Meddelelse.

Rug. Kærneudbytte, hkg pr. ha.

	Kvælstofgødning Foraar							Gennemsnit med Kv. gødn. Efteraar + Kv. gødn. Foraar
	Aarslev	Lundgaard	Borris	Studsgaard	Hornum	Tylstrup	Gennemsnit	
1. Saatid								
1940	31.9	20.0	25.0	24.0	31.0	32.0	27.3	26.3
1941	38.5	8.9	28.1	7.3	22.4	26.7	22.0	23.7
1942	39.0	3.9	28.5	—	27.8	30.3	25.9	29.9
1943	37.7	19.6	32.2	17.5	35.1	22.0	27.3	27.3
1944	35.0	10.4	43.0	32.3	30.6	33.3	30.8	31.1
1945	37.0	15.4	26.7	29.0	13.5	15.7	22.9	22.7
Gennemsnit	36.5	13.0	30.6	22.0	26.7	26.7	26.0	26.6
2. Saatid								
1940	32.7	20.0	22.5	21.7	37.0	34.7	28.1	28.1
1941	36.4	10.0	29.3	7.7	20.7	23.7	21.3	23.1
1942	39.3	19.3	25.9	—	27.8	27.3	27.9	30.9
1943	36.3	20.4	33.7	21.3	27.8	22.0	26.9	26.1
1944	29.3	20.0	36.7	32.0	32.7	33.3	30.7	30.6
1945	37.7	22.5	30.7	30.0	14.3	16.0	25.2	23.9
Gennemsnit	35.3	18.7	29.8	22.5	26.7	26.2	26.6	26.9
3. Saatid								
1940	32.4	17.1	21.8	19.0	31.0	32.3	25.6	25.5
1941	30.9	10.4	25.6	8.3	17.6	21.3	19.0	21.0
1942	40.3	13.9	29.9	—	25.5	17.3	25.4	26.5
1943	35.3	21.4	33.3	22.9	30.6	22.3	27.6	26.0
1944	31.7	20.4	36.3	25.8	24.9	26.0	27.5	27.3
1945	27.3	20.7	23.7	25.0	11.0	20.0	21.3	21.3
Gennemsnit	33.0	17.3	28.4	20.2	23.4	23.2	24.4	24.5
4. Saatid								
1940	27.0	13.5	19.0	15.3	29.5	31.7	22.7	22.3
1941	32.4	11.4	24.1	8.0	16.7	20.7	18.9	20.2
1942	31.7	8.2	27.8	—	11.4	9.0	17.6	17.0
1943	31.0	16.8	34.8	16.5	26.9	23.0	24.8	23.5
1944	24.7	20.0	33.7	26.3	19.6	25.3	24.9	24.1
1945	35.0	20.7	19.6	23.8	10.6	18.3	21.3	20.9
Gennemsnit	30.3	15.1	26.5	18.0	19.1	21.3	21.8	21.6
5. Saatid								
1940	19.7	7.9	16.8	15.3	26.0	26.3	18.7	18.6
1941	28.8	11.1	23.0	8.0	14.5	18.3	17.3	18.7
1942	26.7	10.4	27.4	—	9.5	17.7	18.3	17.6
1943	26.7	14.6	21.1	17.5	24.5	19.7	20.7	19.4
1944	26.7	18.8	30.4	22.3	18.0	25.7	23.7	22.8
1945	31.0	17.5	17.0	18.5	9.4	19.0	18.7	17.8
Gennemsnit	26.6	13.4	22.6	16.3	17.0	21.1	19.6	19.2

Hvede. Kærneudbytte, hkg pr. ha.

	Kvælstofgødning Foraar								Gennemsnit med Kv.gødning Efteraar + Kv.gødning Foraar
	Aakirkeby	Lyngby	Tystofte	Abed	Aarslev	Askov	Borris	Gennemsnit	
1. Saatid									
1940	—	40.4	—	38.0	23.0	33.3	31.6	33.3	30.8
1941	46.8	35.1	—	35.8	26.1	24.6	22.6	31.8	31.6
1942	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1943	—	58.4	40.7	35.7	50.1	27.8	—	42.5	41.5
1944	—	47.3	41.0	35.5	31.2	25.0	41.4	36.9	37.3
1945	—	41.4	48.5	52.8	47.6	33.1	31.1	42.4	41.9
Gennemsnit.....	46.8	44.5	43.4	39.6	35.6	28.8	31.7	37.4	36.5
2. Saatid									
1940	—	37.1	—	29.7	18.2	32.3	30.0	29.5	27.7
1941	39.9	33.3	—	34.9	23.6	24.0	23.3	31.5	30.8
1942	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1943	—	53.2	39.0	36.5	52.8	22.9	—	40.9	39.9
1944	—	44.5	40.3	38.7	29.3	24.6	40.2	36.3	35.4
1945	—	39.8	44.5	48.3	49.8	31.0	29.7	40.5	40.4
Gennemsnit.....	39.9	41.6	41.3	37.6	34.7	27.0	30.8	35.4	34.7
3. Saatid									
1940	—	34.6	—	23.3	13.9	30.5	23.3	25.1	23.9
1941	36.9	30.1	—	30.6	20.0	24.6	23.7	27.7	29.2
1942	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1943	—	46.9	41.0	32.3	49.4	20.8	—	38.1	37.1
1944	—	39.3	38.9	36.4	37.5	22.9	39.0	35.7	34.7
1945	—	43.7	43.0	37.6	50.0	30.3	26.9	38.6	39.2
Gennemsnit.....	36.9	38.9	41.0	32.1	34.2	25.8	28.2	33.1	32.7
4. Saatid									
1940	—	28.8	—	15.1	11.8	30.9	12.4	19.8	20.9
1941	31.8	28.7	—	26.6	19.4	20.4	17.0	24.0	24.6
1942	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1943	—	39.6	39.3	18.7	31.5	20.4	—	29.9	29.4
1944	—	31.2	32.0	27.6	35.7	17.6	35.8	30.0	30.0
1945	—	43.0	36.1	31.6	46.2	28.2	26.7	35.3	35.4
Gennemsnit.....	31.3	34.8	35.8	23.9	28.9	23.5	23.0	28.0	28.0

Abonnement paa korte Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan tegnes paa ethvert Postkontor og hos Postbudet under Navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur«.

Abonnementsprisen er 2 Kr. om Aaret, Postpenge iberegnet.

Anmeldelse om Adresseændring maa indgives til Postvæsenet.